

Àrea de Cooperació i Educació per a la Justícia Global Drets en trànsit: Tallers de Migracions i Dret Humans

2n semestre curs 2021-2022

Bellaterra Campus UAB (Cerdanyola del Vallès)

Descripció

El cicle “**Drets en trànsit: tallers de migracions, Drets Humans i asil**”, consta de 7 sessions dinamitzades per entitats i persones expertes on, a través de casos d’estudi ubicats en diferents zones geogràfiques del món, abordarem diversos temes vinculats amb fenòmens migratoris: asil, refugi i gènere, persecucions a persones LGTBIQ+, desplaçament interns, narratives sobre refugi i lluites i resistències de col·lectius migrants.

A través del viatge a cada un d’aquests escenaris on hi conflueixen greus vulneracions de drets amb desplaçaments humans massius, reflexionarem sobre les violacions dels drets humans de les persones que migren, així com els processos de resistència i lluita que emergeixen i hi donen resposta.

Aquesta formació s’ubica en el [Programa d’Acollida de persones en situació de refugi](#) de la Fundació Autònoma Solidària, amb el suport de l’Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

Objectius

- Promoure el coneixement crític sobre les causes estructurals dels desplaçaments globals de persones, i les vulneracions de Drets Humans associades als fenòmens migratoris
- Afavorir la reflexió crítica sobre les polítiques migratòries actuals, els procediments d’asil i regularització de persones migrades, i les seves vinculacions amb la nostra història colonial.
- Generar espais on analitzar la interculturalitat, i els drets a migrar, a desplaçar-se i a cercar asil des de mirades decolonials/descolonials, interseccionals i antirracistes.
- Facilitar eines d’acció individual i col·lectiva amb capacitat d’incidència social i política per a transformar aquestes situacions d’injustícia, i donar a conèixer la tasca d’entitats, col·lectius i iniciatives de defensa dels drets de persones migrades i refugiades.

Metodologia

El taller ofereix tres tipus d'activitats per tal d'assolir els objectius d'aprenentatge i reflexió: sessions teòriques, activitat pràctica al campus, i treball autònom. Cadascuna de les ponències comptarà amb una presentació per facilitar el seguiment del contingut. Les ponències seran espais participatius, on s'espera que tots/es les estudiants puguin expressar-se, respectant els torns de paraula i les dinàmiques establertes per el/la ponent.

Dates, horari i lloc

- Sessió 1: **Dimecres 20/04** – de 15h a 18h. Espai COMTEC (2ª Planta, Hemeroteca de la Facultat de Comunicació)
- Sessió 2: **Dilluns 25/04** - de 15h a 18h. Espai COMTEC (2ª Planta, Hemeroteca de la Facultat de Comunicació)
- Sessió 3: **Dimecres 27/04** - de 15h a 18h. Espai COMTEC (2ª Planta, Hemeroteca de la Facultat de Comunicació)
- Sessió 4: **Dilluns 02/05** - de 15h a 18h. Sala 117, Edifici Àgora (Plaça Cívica)
- Sessió 5: **Dimecres 04/05** - de 15h a 18h. Sala 117, Edifici Àgora (Plaça Cívica)
- Sessió 6: **Dilluns 09/05** - de 15h a 18h. Espai COMTEC (2ª Planta, Hemeroteca de la Facultat de Comunicació)
- Sessió 7: **Dimecres 11/05** - de 15h a 18h. Sala 117, Edifici Àgora (Plaça Cívica)

Avaluació

Activitat reconeguda amb 2 crèdits ECTS. Per tal de poder optar al reconeixement acadèmic caldrà acomplir els següents requisits:

- Cal una **assistència** al 100% de les sessions teòriques o a un 80% degudament justificat.
- Cal dissenyar i presentar una **proposta d'acció** de sensibilització sobre una de les temàtiques abordades al curs. Aquesta proposta es farà de forma individual o en grup i es presentarà, amb algun tipus de suport audiovisual o escrit, el darrer dia del cicle, el dimecres 11 de maig.
- Cal fer entrega d'una **memòria reflexiva**, amb data límit d'entrega el dijous 26 de maig de 2022 (aquest inclòs, fins les 23:59h).

Programa

○ Sessió 1. Protecció internacional i asil a Catalunya i l'estat espanyol

- **Oriol Esteve**, coordinador de l'àrea formativa de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat
- **Mireia Cano**, tècnica d'Integració del dispositiu d'acollida temporal de CEAR de la Vila de la UAB.
- **Alexis**, sol·licitant de protecció internacional

En aquesta sessió introductòria es presentaran conceptes bàsics sobre desplaçaments forçats i dret d'asil. Què és i què no és una persona refugiada? Analitzarem les xifres i dades clau de la protecció internacional, fent un diagnòstic de les darreres tendències migratòries. Reflexionarem sobre el conflicte a Ucraïna: comparant-lo amb altres crisis migratòries, mesures actuals, obstacles i avenços per a la protecció de persones desplaçades forçades. Finalment, coneixerem el sistema de sol·licitud de protecció internacional a Espanya: procés, fases i mancances.

○ Sessió 2. Desplazamientos forzados: cartografías emocionales, sociales y geográficas del desarraigo

- **José Bolívar**, advocat amb estudis en Drets Humans, Dret Internacional i estudis de pau amb experiència en el treball en el conflicte armat de Colòmbia.

La sessió oferirà un panorama de les causes que han fet que Colòmbia sigui el país amb més desplaçats interns al món, però se centrarà en els impactes humans que té el desarrelament. Des d'experiències personals, acadèmiques i professionals, s'hi articularan històries de vida, investigacions i exercicis que permetin dimensionar l'impacte de les conseqüències del desplaçament forçat en el marc dels drets humans.

○ Sessió 3. Nous relats de la població refugiada de Palestina

- **Bernat Marrè**, tècnic d'Educació per a la Ciutadania Global d'UNRWA Catalunya
- **David Fernández**, Cofundador de la Cooperativa Càmeres i Acció

La sessió busca apropar la realitat de la població refugiada de Palestina, des del seu context històric fins a la situació humanitària actual i proporcionar eines per abordar una nova perspectiva sobre el conflicte.

Es donaran a conèixer els elements que constitueixen l'enfocament basat en drets i amb perspectiva de gènere quan comuniquem, i quins són els primers passos que cal donar per informar des d'aquest enfocament.

○ Sessió 4. Migraciones y asilo queer: unas perspectivas de estudios actuales

- **Anastasia Ivanova**, filòsofa i investigadora queer, activista trans*nacional, doctoranda de la UAB del programa interuniversitari Estudis de gènere: Cultura, Societats i Política.

- **Regina Chantal**, advocada i defensora de Drets, activista pels drets de les persones trans i del col·lectiu LGBTQI+. Refugiada a través del Programa Català de Protecció de Defensors i Defensores dels Drets Humans.

En aquest taller abordarem el tema de les migracions de les persones LGBTQI+ des d'una perspectiva multidisciplinària proporcionada per les humanitats i les ciències socials. Parlarem sobre les línies de recerca i tendències essencials dins del tema i mirarem com es construeixen els vincles conceptuals entre sexualitat, ciutadania, biopolítica i fronteres.

Coneixerem l'experiència de desplaçament forçós d'una dona trans, activista i defensora de drets.

○ Sessió 5. **Trabajo sexual, migración, estigma y resistencia. Destruyendo imaginarios desde el activismo.**

- **Livia Motterle**, filosofa, antropòloga i activista pro-drets de les treballadores sexuals. Actualment és investigadora postdoctoral a la Universitat de Barcelona.
- **Janet**, treballadora sexual i feminista. És portaveu del col·lectiu Putas Libertarias del Raval.

La sessió vol ser una oportunitat per reflexionar col·lectivament sobre els nexes entre treball sexual, migració, estigma i resistència. A partir de les experiències de vida d'una treballadora sexual (Janet) i una antropòloga activista (Livia Motterle), s'oferiran eines per obrir un debat al voltant dels drets de les persones que ofereixen serveis sexuals a canvi de diners, des d'una perspectiva interseccional que tingui en compte els diferents eixos d'opressió (classe, precedència, orientació sexual, capacitisme i edat).

○ Sessió 6. **Lluites i resistències de la comunitat migrant**

- **Sara Cuentas Ramírez** – periodista i investigadora social, feminista descolonial i coordinadora de la Xarxa de Migració, Gènere i Desenvolupament. Professora del Màster de Gènere i Comunicació de l'UAB.

El taller s'orienta a reflexionar sobre com la migració i la racialització, com a condicions d'opressió, impacten en la vida de la població de diversos orígens i les situa en zones de no existència.

A més, s'abordarà la necessitat de fer visible, enfront aquesta realitat, els seus sabers, trajectòries, capacitats, i vindicacions i com generen espais de veu i representació pròpies per a enfortir la comunitat humana i la convivència.

○ Sessió 7. **I jo, què puc fer?**

- Equip tècnic del **Programa d'Acollida de persones en situació de refugi** de la Fundació Autònoma Solidària

Eines d'acció i incidència social enfront a les vulneracions de drets, presentació de propostes grupals d'acció i tancament del curs.